

Влада на Република Северна Македонија

Скопје, 3 септември 2024 година

Бр. 41-7695/8

До
Претседателот на Собранието
на Република Северна Македонија
Скопје

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139, 144 и 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување, по скратена постапка, што го утврди на седницата, одржана на 3 септември 2024 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени Фатмир Лимани, министер за социјална политика, демографија и млади и Ѓоко Велковски, заменик на министерот за социјална политика, демографија и млади, а за повереници Фатмир Сабрију, државен секретар во Министерството за социјална политика, демографија и млади и Јехона Рамадани, раководител на сектор во Министерството за социјална политика, демографија и млади.

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Северна Македонија

Љупчо Димовски

Подготвил: м-р Љубомир Куковски, советник
Проверил: Катерина Јаневска/Никола Пасков, рак. на одделение
Контролирал: м-р Стојанчо Радичевски/Ietmiga Maliqi, пом. рак. на сектор
Согласен: Снежана М. Пендовски, државен советник
Зоран Брзарчевски, раководител на сектор
Одобрил: Игор Јанушев, генерален секретар на Владата

ПРЕДЛАГАЧ: Владата на Република Северна
Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: Фатмир Лимани, министер за
социјална политика, демографија и
млади и

Ѓоко Велковски, заменик на
министерот за социјална политика,
демографија и млади

ПОВЕРЕНИЦИ: Фатмир Сабрију, државен секретар
во Министерството за социјална
политика, демографија и млади и

Јехона Рамадани, раководител на
сектор во Министерството за
социјална политика, демографија и
млади

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН

за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување,
по скратена постапка

Скопје, септември 2024 година

ВОВЕД

I. ОЦЕНКА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Во Република Северна Македонија задолжителното пензиско и инвалидско осигурување како област е уредено со Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 98/12, 166/12, 15/13, 170/13, 43/14, 44/14, 97/14, 113/14, 160/14, 188/14, 20/15, 61/15, 97/15, 129/15, 147/15, 154/15, 173/15, 217/15, 27/16, 120/16, 132/16, 35/18, 220/18 и 245/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 180/19, 275/19, 31/20, 267/20, 67/22 и 79/23).

Со Законот за пензиското и инвалидското осигурување се уредува методологијата за усогласување на пензијата, преку која се обезбедува одржување на економската вредност и куповната моќ на пензијата.

Законот за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување предлага зголемување на пензиите. Со предложениот начин на зголемување на пензијата, Владата на Република Северна Македонија се стреми кон исполнување на стратешката цел поврзана со зголемување на животниот стандард и обезбедување на подобар и поквалитетен живот за секого.

Со Законот за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување се врши усогласување со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24).

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 98/12, 166/12, 15/13, 170/13, 43/14, 44/14, 97/14, 113/14, 160/14, 188/14, 20/15, 61/15, 97/15, 129/15, 147/15, 154/15, 173/15, 217/15, 27/16, 120/16, 132/16, 35/18, 220/18 и 245/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 180/19, 275/19, 31/20, 267/20, 67/22 и 79/23), ја уредува методологијата по која се усогласуваат пензиите. Според постојното законско решение, усогласувањето на пензијата се врши согласно пропишаната Методологија, со збирот на порастот на просечната плата и порастот на трошоците на живот.

Со Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување, по скратена постапка, се предлага зголемување на пензиите на 1 септември 2024 година и 1 март 2025 година. Ова обезбедува зголемување на животниот стандард и подобар и поквалитетен живот за пензионерите.

Со измените и дополнувањата на Законот за пензиското и инвалидското осигурување се врши усогласување со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24).

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предложените измени и дополнувања на Законот за пензиското и инвалидското осигурување по скратена постапка предизвикуваат фискални импликации врз Буџетот на Република Северна Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИНОТ НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Предложените измени и дополнувања на Законот за пензиското и инвалидското осигурување по скратена постапка предизвикуваат фискални импликации. Финансиските средства потребни за спроведување на Законот за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување по скратена постапка ќе бидат обезбедени во Буџетот на Република Северна Македонија.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со оглед на тоа што не се работи за обемен и сложен закон, согласно член 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 248/23), се предлага овој закон да се донесе по скратена постапка.

Предлог на закон
за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување

Член 1

Во Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија” бр. 98/12, 166/12, 15/13, 170/13, 43/14, 44/14, 97/14, 113/14, 160/14, 188/14, 20/15, 61/15, 97/15, 129/15, 147/15, 154/15, 173/15, 217/15, 27/16, 120/16, 132/16, 35/18, 220/18 и 245/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 180/19, 275/19, 31/20, 267/20, 67/22 и 79/23), во член 11 во ставот (2) зборовите „министерот за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „министерот за социјална политика, демографија и млади“.

Член 2

Во член 12 во ставот (4) и во членот 17, зборовите „министерот за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „министерот за социјална политика, демографија и млади“, а зборовите „во согласност со министерот за информатичко општество и администрација“ се бришат.

Член 3

Во член 37 во ставот (2) по зборот „претходи“ се става запирка и се додаваат зборовите „објавени од Државниот завод за статистика. Во случај кога порастот на трошоците на живот се со негативен предзнак, не се врши усогласување на пензијата“.

Член 4

Во член 40 во ставот (2), член 69 во ставот (3), член 107-б во ставот (2), член 107-е во ставот (2), член 110 и во член 111 во ставот (2) во првата и втората реченица и во ставот (4) зборовите „министерот за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „министерот за социјална политика, демографија и млади“.

Член 5

Во член 112 во ставот (4) и во член 117 во ставот (3) зборовите „министерот за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „министерот за социјална политика, демографија и млади“, а зборовите „во согласност со министерот за информатичко општество и администрација“ се бришат.

Член 6

Во член 117-а став (2) во точката 4) зборовите „министерот за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „министерот за социјална политика, демографија и млади“.

Член 7

Во член 117-б во ставот (1) во воведната реченица зборовите „министерот за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „министерот за социјална политика, демографија и млади“.

Во алинејата 2 зборовите „Кабинетот на заменикот на претседателот на Владата, задолжен за економски прашања и за координација со економските ресори“ се заменуваат со зборовите „Канцеларијата на претседателот на Владата на Република Северна Македонија“.

Во алинејата 3 зборовите „Министерството за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „Министерството за социјална политика, демографија и млади“.

Во алинејата 5 по зборовите „Министерството за економија“ се додаваат зборовите „и труд“.

Член 8

Во член 125 во ставот (6), член 126 во ставот (3) и во член 128 во ставот (3) зборовите „министерот за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „министерот за социјална

политика, демографија и млади“, а зборовите „во согласност со министерот за информатичко општество и администрација“ се бришат.

Член 9

Во член 130 во ставот (4) и во член 131 во ставовите (1) и (6) зборовите „министерот за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „министерот за социјална политика, демографија и млади“.

Член 10

Во член 156 став (2) во алинејата 1 и во член 157 во ставот (2) зборовите „Министерството за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „Министерството за социјална политика, демографија и млади“.

Член 11

Во член 161 во ставот (1) по точката 4) се додава нова точка 4-а), која гласи:

„4-а) доставува на усвојување до Владата на Република Северна Македонија годишен план за работата на Фондот најдоцна до 1 декември во тековната за наредната година, полугодишен извештај за работа на Фондот најдоцна до 31 јули и годишен извештај за работа на Фондот најдоцна до 31 јануари за претходната година.“

Во ставот (2) зборовите „Министерството за информатичко општество и администрација“ се заменуваат со зборовите „Министерството за јавна администрација“.

Член 12

Во член 162 во ставот (2) и член 164-б во ставовите (2) и (4) зборовите „министерот за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „министерот за социјална политика, демографија и млади“.

Член 13

Во член 185 во ставот (4) и во член 186 во ставовите (1) и (2) зборовите „Министерството за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „Министерството за социјална политика, демографија и млади“.

Член 14

Во член 193 во ставот (4) по зборовите „министерот за економија“ се додаваат зборовите „и труд“, зборовите „министерот за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „министерот за социјална политика, демографија и млади“, а по зборот „финансии“ запирката и зборовите „заменикот на претседателот на Владата на Република Македонија задолжен за економски прашања“ се бришат.

Член 15

Во член 193-в во ставот (3) зборовите „министерот за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „министерот за социјална политика, демографија и млади“.

Член 16

Во член 194 по ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Во создавањето, складирањето и обработката на податоци и документи во електронска форма, електронската идентификација и доверливите услуги, се применуваат прописите од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.“

Член 17

Во член 207 во ставот (3) зборовите „министерот за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „министерот за социјална политика, демографија и млади“, а зборовите „во согласност со министерот за информатичко општество и администрација“ се бришат.

Член 18

(1) Одредбите од член 37 од овој закон не се применуваат во период од 1 септември 2024 година до 31 август 2025 година.

(2) На 1 септември 2024 година, сите видови на пензии остварени согласно овој закон заклучно со 31 август 2024 година, се зголемуваат за 2.500 денари.

(3) На 1 март 2025 година, сите видови на пензии остварени согласно со овој закон заклучно со 28 февруари 2025 година, се зголемуваат за 2.500 денари.

(4) Заради примена на ставот (2) и (3) на овој член, пензијата остварена во тековната година претходно се сведува во месечен износ според порастот на нето платите од декември претходната година во однос на просечната нето плата истата година.

Член 19

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Со Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 98/12, 166/12, 15/13, 170/13, 43/14, 44/14, 97/14, 113/14, 160/14, 188/14, 20/15, 61/15, 97/15, 129/15, 147/15, 154/15, 173/15, 217/15, 27/16, 120/16, 132/16, 35/18, 220/18 и 245/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 180/19, 275/19, 31/20, 267/20, 67/22 и 79/23), се уредува методологијата по која се усогласуваат пензиите. Според постојното законско решение, зголемувањето на пензијата се врши согласно пропишаната Методологија, која зависи од збирот на порастот на просечната плата и порастот на трошоците на живот. Со Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување, по скратена постапка, се предлага зголемување на пензијата. Ова обезбедува зголемување на животниот стандард и подобар и поквалитетен живот за пензионерите.

Со измените и дополнувањата на Законот за пензиското и инвалидското осигурување се врши усогласување со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24).

Со членот 1 називот на министерот за труд и социјална политика се заменува со министерот за социјална политика, демографија и млади, согласно Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24).

Во членот 2 називот на министерот за труд и социјална политика се заменува со министерот за социјална политика, демографија и млади и се бришат зборовите „во согласност со министерот за информатичко општество и администрација“, во согласност со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24).

Во членот 3 се додава дека порастот на платите и порастот на трошоците за живот ги објавува Државниот завод за статистика. Со цел да биде појасно, се додава дека во случај кога порастот на трошоци на живот се со негативен предзнак не се врши усогласување на пензија.

Со членот 4 називот на министерот за труд и социјална политика се заменува со министерот за социјална политика, демографија и млади, во согласност со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24).

Со членот 5 називот на министерот за труд и социјална политика се заменува со министерот за социјална политика, демографија и млади, а се бришат зборовите „во согласност со министерот за информатичко општество и администрација“, во согласност со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24).

Со членот 6 се врши усогласување со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24), називот на министерот за труд и социјална политика се заменува со министерот за социјална политика, демографија и млади.

Со членот 7 се врши усогласување со Законот за изменување и дополнување на Законот за

организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија “ бр. 121/24), називот на министерот за труд и социјална политика се заменува со министерот за социјална политика, демографија и млади, зборовите „Кабинетот на заменикот на претседателот на Владата, задолжен за економски прашања и за координација со економските ресори“ се заменуваат со зборовите „Канцеларијата на претседателот на Владата на Република Северна Македонија“, зборовите „Министерството за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите „Министерството за социјална политика, демографија и млади“, по зборовите „Министерството за економија“ се додаваат зборовите „и труд“.

Во членот 8 називот на министерот за труд и социјална политика се заменува со министерот за социјална политика, демографија и млади, а се бришат зборовите „во согласност со министерот за информатичко општество и администрација“, во согласност со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24).

Во членот 9 називот на министерот за труд и социјална политика се заменува со министерот за социјална политика, демографија и млади.

Во членот 10 зборовите Министерството за труд и социјална политика се заменуваат со зборовите Министерството за социјална политика, демографија и млади, во согласност со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24).

Во членот 11 се додава нова точка со која се предвидува обврска на директорот на Фондот да доставува на усвојување до Владата на Република Северна Македонија годишен план за работата на Фондот, најдоцна до 1 декември во тековната за наредната година, полугодишен извештај најдоцна до 31 јули и годишен извештај за работата на Фондот најдоцна до 31 јануари за претходната година.

Согласно со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24), називот на Министерството за информатичко општество и администрација се заменува со Министерството за јавна администрација.

Со членот 12 се врши усогласување со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија “ бр. 121/24), називот на министерот за труд и социјална политика се заменува со министерот за социјална политика, демографија и млади.

Со членот 13 зборовите Министерството за труд и социјална политика се заменуваат со зборовите Министерството за социјална политика, демографија и млади, во согласност со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24).

Со членот 14 на називот Министерството за економија се додаваат зборовите „и труд“, називот на министерот за труд и социјална политика се заменува со министерот за социјална политика, демографија и млади, а називот заменик на претседателот на Владата на Република Северна Македонија задолжен за економски прашања се брише.

Во членот 15 називот на министерот за труд и социјална политика се заменува со министерот за социјална политика, демографија и млади.

Во членот 16 се додава нов став, со кој се уредува примената на прописите од областа на електронскиот документ, електронската идентификација и доверливите услуги во создавањето, складирањето и обработката на документите во електронска форма, електронска идентификација и доверливи услуги.

Во членот 17 називот на министерот за труд и социјална политика се заменува со министерот за социјална политика, демографија и млади, а се бришат зборовите „во согласност со министерот за информатичко општество и администрација“.

Со членот 18 се предвидува зголемување на пензијата за 2.500 денари на 1 септември 2024 година и 2.500 денари на 1 март 2025 година.

Со членот 19 се уредува влегувањето во сила на законот, кое е со денот на неговото објавување во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Со донесувањето на Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување, по скратена постапка, се предлага зголемување на пензиите, кое обезбедува зголемување на животниот стандард и подобар и поквалитетен живот за пензионерите.

Со измените и дополнувањата на Законот за пензиското и инвалидското осигурување се врши усогласување со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.121/24).

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложените измени и дополнувања на Законот за пензиското и инвалидското осигурување по скратена постапка се обезбедува пораст на животниот стандард и подобар и поквалитетен живот за пензионерите.

Со Предлогот на закон се изврши усогласување со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24).

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ ОД ЗАКОНОТ ЗА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ ШТО
СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Член 11

(1) Осигуреници со задолжително пензиско и инвалидско осигурување се:

- 1) работниците во работен однос и со нив, согласно со посебни закони, изедначени лица;
- 2) активниот воен и цивилниот персонал согласно со закон;
- 3) избраните или именуваните носители на јавна и друга функција, ако за вршењето на функцијата примаат плата, односно остваруваат надоместок на плата за вршење на таа функција;
- 4) државјаните на Република Македонија кои на територијата на Република Македонија се вработени кај странски и меѓународни органи, организации и установи, кај странски дипломатски и конзуларни претставништва или се во лична служба на странски државјани, ако со ратификуван меѓународен договор поинаку не е определено;
- 5) државјаните на Република Македонија вработени во странство, ако за тоа време не се задолжително осигурани кај странски носител на осигурувањето;
- 6) државјаните на Република Македонија вработени кај странски работодавач во држава во која се задолжително осигурани, но во која правата од пензиското и инвалидското осигурување, што како права се утврдени со овој закон, не можат да ги остваруваат или не можат да ги користат надвор од таа држава;
- 7) самовработените лица - физички лица кои вршат самостојна економска дејност или професионална и друга интелектуална услуга од која остваруваат приход, во согласност со закон;
- 8) физичките лица кои вршат дејност, а немаат даночна основица;
- 9) индивидуалните земјоделци – обврзници на данок на доход од земјоделска дејност на кои земјоделската дејност им е единствено занимање до 64 години живот (во натамошниот текст: индивидуалните земјоделци);
- 10) невработените лица кои примаат паричен надоместок најмногу до навршување на 15 години пензиски стаж;
- 11) инвалидите на трудот за време на чекање за упатување и за време на професионална рехабилитација и соодветно вработување;
- 12) самостојните уметници кои со таков статус се здобиле согласно со Законот за култура;
- 13) професионалните спортисти кои имаат склучено договор за вработување со професионален спортски клуб;
- 14) извршен член на одбор на директори, член на управен одбор на трговско друштво, односно управител во трговско друштво доколку не е осигурен по ниеден друг основ и
- 15) физичко лице кое е регистрирано како вршител на самостојна дејност за трговија на мало на тезги и пазари, запишан во регистарот на Комората на трговци на Македонија доколку не е осигурен по ниеден друг основ.

(2) Начинот на утврдување на својството на осигуреник, образецот на кој се поднесува барањето и потребната документација за лицата од ставот (1) точки 4, 5, 6, 8, 9, 14 и 15 на овој член поблиску се уредува со акт кој го донесува министерот за труд и социјална политика.

Член 12

(1) Осигуреникот може да пристапи во продолжено осигурување за времето поминато:

- 1) на стручно усовршување или образование во земјата или во странство со согласност на работодавачот;
- 2) на престој во странство како брачен другар на работникот кој е упатен на работа во странство во рамките на меѓународно-техничка или просветно-културна и научна соработка во дипломатски и конзуларни претставништва;
- 3) по престанок на работниот однос на брачен другар на активно воено лице преместено поради потреба на службата, најмногу до четири години;
- 4) по престанок на правото на паричниот надоместок во случај на невработеност, најмногу до три години и
- 5) за време на неплатено отсуство, најмногу до три месеци.

(2) Заради обезбедување на продолжено осигурување осигуреникот, односно лицето поднесува барање до подрачната единица на Стручната служба на Фондот во рок од шест месеци од престанокот на задолжителното осигурување, а осигуреникот од ставот (1) точка 4 на овој член од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(3) Со барањето од ставот (2) на овој член осигуреникот доставува докази за утврдување на околностите врз основа на кои се обезбедува продолжено осигурување.

(4) Образецот на барањето од ставот (2) на овој член и потребната документација за продолжено осигурување ги пропишува министерот за труд и социјална политика во согласност со министерот за информатичко општество и администрација.

Член 17

Образецот на барањето и потребната документација за задолжително пензиско и инвалидско осигурување врз основа на инвалидност и телесно оштетување ги пропишува министерот за труд и социјална политика во согласност со министерот за информатичко општество и администрација.

Член 37

(1) Усогласувањето на старосната пензија се врши според движењето на индексот на трошоците на животот во висина од 50% и порастот на просечно исплатената плата на сите вработени во Република Северна Македонија во висина од 50%.

(2) Пензијата од ставот (1) на овој член, се усогласува на 1 март и на 1 септември секоја година според процентот кој се добива како збир на порастот на индексот на трошоците на живот во претходното полугодие и процентот на порастот на просечно исплатената плата на сите вработени во Република Северна Македонија во претходното полугодие во однос на полугодието кое му претходи.

(3) Заради примена на ставот (1) на овој член, пензијата остварена во тековната година претходно се сведува во месечен износ според порастот на нето платите од декември претходната година во однос на просечната нето плата истата година

(4) Доколку бруто домашниот производ во претходната година има реален пораст повеќе од 4%, покрај усогласувањето од ставот (1) на овој член, пензијата се усогласува од 1 април тековната година во процент кој претставува разлика помеѓу реалната стапка на пораст на бруто домашниот пораст во претходната година и стапката од 4%.

Член 40

(1) Професионални болести, во смисла на овој закон, се определени болести причинети со подолго непосредно влијание на процесот и условите на трудот врз работната способност на осигуреникот.

(2) Правилникот за листата на професионалните болести го донесува министерот за труд и социјална политика.

Член 69

(1) Телесно оштетување постои кога кај осигуреникот ќе настане загубување, посуштествено оштетување или позначителна онеспособеност на одделни органи или делови од телото што ја отежнува нормалната активност на организмот и бара поголем напор во остварувањето на животните потреби, без оглед на тоа дали причинува или не причинува инвалидност.

(2) Осигуреникот кај кого телесно оштетување ќе настане за време на траењето на осигурување се стекнува со право на паричен надоместок за телесно оштетување под истите услови во поглед на пензискиот стаж под кои се здобива со правото на инвалидска пензија.

(3) Правилникот за Листата за видовите на телесните оштетувања врз основа на кои се стекнува со правото на паричен надоместок и процентите на тие оштетувања го донесува министерот за труд и социјална политика, по претходно пријавено мислење од Институтот за медицина на трудот.

Член 107-б

(1) Правото на плаќање на придонесот од членот 107-а став (1) од овој закон се остварува врз основа на поднесено барање до Фондот од страна на осигуреникот од членот 107-а став (1) од овој закон.

(2) Формата и содржината на барањето од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот за труд и социјална политика.

Член 107-е

(1) Правото за плаќање на придонес од членот 107-ѓ став (1) од овој закон се остварува врз основа на поднесено барање до Фондот од страна на осигуреникот од членот 107-ѓ став (1) од овој закон или од членовите на семејството од членот 57 од овој закон.

(2) Формата и содржината на барањето од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот за труд и социјална политика, во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 110

Работните места на кои стажот на осигурување се смета со зголемено траење затоа што работата на нив е особено тешка и штетна по здравјето се утврдуваат со правилник кој го донесува министерот за труд и социјална политика.

Член 111

(1) Работните места на кои стажот на осигурување се смета со зголемено траење, а кои не се опфатени со правилникот од членот 110 од овој закон, како и ревизијата на тие работни места, ги утврдува Комисијата за ревизија на работни места на кои стажот на осигурување се смета со зголемено траење. Ревизијата се врши најдоцна во рок од пет години од денот на утврдувањето на работните места со стаж на осигурување со зголемено траење.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член ја формира министерот за труд и социјална политика во состав од три члена, од кои два члена стручни и компетентни лица од областа на безбедноста и здравје при работа и еден член од областа на пензиското и инвалидското осигурување. Со акт на министерот за труд и социјална политика се уредува организацијата и начинот на работа на Комисијата за ревизија.

(3) Утврдувањето на работни места со стаж на осигурување со зголемено траење, ревизијата на тие работни места и ревизијата на работните места утврдени согласно со членот 110 од овој закон, Комисијата од ставот (1) на овој член го врши врз основа на елаборат за утврдување на работни места со стаж на осигурување со зголемено траење, изработен согласно со Методологијата од ставот (4) на овој член.

(4) Методологијата за утврдување на нормативи за изработка на елаборат за утврдување на работни места со стаж на осигурување со зголемено траење, ја донесува министерот за труд и социјална политика.

(5) За работните места на кои стажот на осигурување се смета со зголемено траење, работодавачот може да иницира постапка за промена на техничко-технолошките услови на работа.

Член 112

(1) Стажот на осигурување со зголемено траење им се смета и на осигурениците кои во работен однос, односно на работа врз основа на која биле задолжително осигурени, поминале работејќи со полно работно време како осигуреници, со телесно оштетување од најмалку 70%, воени инвалиди од I до VI група, цивилни инвалиди од војната од I до VI група, слепи лица, лица заболени од дистрофија и сродно мускулни и невромускулни заболувања и од параплегија, церебрална и детска парализа и од мултиплекс склероза.

(2) На осигурениците од ставот (1) на овој член секои 12 месеци ефективно поминати во работен однос, врз основа на која се осигурени, им се смета како 15 месеци стаж на осигурување, а старосната граница пропишана за здобивање на старосна пензија од членот 19 од овој закон им се намалува за

по една година за секои пет години ефективно поминати на таква работа.

(3) Утврдување на стаж на осигурување со зголемено траење од ставот (1) на овој член се врши по поднесено барање од осигуреникот до филијалата на Фондот според местото на осигурување.

(4) Образецот на барањето од ставот (3) на овој член и потребната документација за утврдување на стаж на осигурување со зголемено траење ги пропишува министерот за труд и социјална политика во согласност со министерот за информатичко општество и администрација.

Член 117

(1) Исплата на посмртна помош од средствата на солидарниот фонд ја врши Стручната служба на Фондот преку подрачните единици.

(2) Исплата на посмртната помош од ставот (1) на овој член се врши по поднесено барање до филијалата на Фондот од лицето кое извршило плаќање на трошоците за погреб.

(3) Образецот на барањето од ставот (2) на овој член и потребната документација за исплата на посмртна помош ги пропишува министерот за труд и социјална политика во согласност со министерот за информатичко општество и администрација.

Член 117-а

(1) Заради заштита и промоција на социјалните права и интереси на корисниците на пензија и преземање на мерки за унапредување на социјалната положба и интеграција и подобрување на животниот стандард на корисниците на пензија се основа Совет за социјална сигурност.

(2) Советот за социјална сигурност:

1) ги следи, проучува и оценува влијанието на мерките на економската и социјалната политика врз социјалната положба на корисниците на пензија;

2) ги разгледува ефектите од имплементација на законите и проектите за пензионерите и предлага мерки и активности за подобрување на стандардот на корисниците на пензија до Владата на Република Македонија;

3) дава мислења по предлози на закони од областа на социјалното осигурување и социјалната заштита и

4) дава мислења и предлози на министерот за труд и социјална политика во врска со прашања утврдени со овој закон.

(3) Советот за социјална сигурност донесува деловник со кој се уредува начинот на работата на Советот.

Член 117-б

(1) Членовите на Советот за социјална сигурност ги именува министерот за труд и социјална политика за време од четири години, и тоа:

- три члена се именуваат на предлог од Сојузот на здруженија на пензионерите на Македонија;

- еден член се именува на предлог од Кабинетот на заменикот на претседателот на Владата, задолжен за економски прашања и за координација со економските ресори;

- еден член се именува на предлог од Министерството за труд и социјална политика;

- еден член се именува на предлог од Министерството за финансии;

- еден член се именува на предлог од Министерството за економија;

- еден член се именува на предлог од Министерството за здравство;

- еден член се именува на предлог од Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија;

- еден член се именува на предлог од Фондот за здравствено осигурување на Македонија;

- еден член се именува од Црвениот крст на Република Македонија;

- еден член се именува од Агенцијата за супервизија на капиталното финансирано пензиско осигурување и

- по еден член се именува од друштвата за управување со задолжителни и/или доброволни пензиски фондови.

(3) Советот за социјална сигурност од членовите избира претседател и заменик претседател за време од една година.

Член 125

(1) Правата од пензиското и инвалидското осигурување се остваруваат во Фондот.

(2) Фондот е надлежен и кога правата од пензиското и инвалидското осигурување се остваруваат врз основа на ратификувани меѓународни договори.

(3) Право од пензиско и инвалидско осигурување може да оствари лице кое има својство на осигуреник според овој закон.

(4) Својството на осигуреник се воспоставува врз основа на пријава за осигурување што ја поднесува:

1) работодавачот - за работниците вработени кај него;

2) физичкото лице кое врши дејност - сам за себе;

3) индивидуалниот земјоделец

4) Агенцијата за вработување на Република Македонија за невработените лица кои примаат паричен надоместок, или се на стручно оспособување односно професионална рехабилитација;

5) лицата од членот 11 став (1) точки 4), 5), 6) и 14) од овој закон;

6) Комората на трговци на Македонија за лицата од членот 11 став (1) точка 15) од овој закон;

7) осигуреникот од членот 12 од овој закон - сам за себе.

(5) Утврдувањето на својство на осигуреник за лицата од ставот (4) точки 2), 3) и 5) на овој член се врши по поднесно барање.

(6) Образецот на барањето од ставот (5) на овој член и потребната документација за утврдување на својство на осигуреник на лицата од ставот (4) точки 2), 3) и 5) на овој член ги пропишува министерот за труд и социјална политика во согласност со министерот за информатичко општество и администрација.

(7) Својството на осигуреник се стекнува од денот на поднесувањето на барањето за прием во осигурување, односно со денот на уписот во соодветниот регистар, а доколку се исполнети условите најмногу шест месеци наназад од денот на поднесувањето на барањето.

(8) Доколку лицата од ставот (4) точки 2), 3) и 5) на овој член не поднесат пријава, својството на осигуреник го утврдува Фондот по службена должност врз основа на податоци од надлежни институции дека лицата ги исполнуваат условите за утврдување на својство на осигуреник, во рок од 15 дена од денот на добивањето на податоците.

(9) За утврдување својство на осигуреник Фондот по службена должност разменува податоци со други институции согласно членот 197 став (3) од овој закон.

Член 126

(1) Постапката за остварување на правата од пензиското и инвалидското осигурување се поведува по барање на осигуреникот, односно на корисникот на пензија, а за остварувањето на право на семејна пензија и други права на членовите на семејството на осигуреникот, односно на корисникот на пензија по барање на членот на семејството.

(2) Постапката за утврдување на инвалидност кај осигуреникот се поведува и на предлог на работодавачот кај кого осигуреникот е во работен однос, како и на предлог на надлежниот матичен лекар и од лекарска комисија на Фондот за здравствено осигурување на Македонија.

(3) Образецот на барањето од ставот (1) на овој член и потребната документација за остварување на право на старосна пензија, семејна пензија, инвалидска пензија, паричен надоместок за телесно оштетување, барањето и потребната документација за утврдување на инвалидност и образецот на предлогот од ставот (2) на овој член ги пропишува министерот за труд и социјална политика во согласност со министерот за информатичко општество и администрација.

(4) Со барањето, односно предлогот за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа, подносителот е должен да приложи медицинска, работна и друга документација, како и

предлогот од лекарската комисија при Фондот за здравствено осигурување, потребни за утврдување на инвалидноста.

(5) Постапката за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа, повторно се поведува, по истекот на рокот од една година од денот на прегледот од комисијата на Фондот. Оваа постапка може да се покрене и пред истекот на овој рок доколку со барањето е приложена нова медицинска документација за настанатата промена, односно влошување на здравствената состојба.

(6) Осигуреникот е должен да учествува во постапката која е поведена во смисла на ставот (2) на овој член.

(7) Фондот со општ акт ја уредува задолжителната медицинска документација потребна за утврдување на инвалидноста.

Член 128

(1) Промените на состојбата на инвалидноста и телесно оштетување на осигуреникот, кои се од влијание на правото признато со правосилно решение, можат да се утврдуваат во постапка покрената по барање на осигуреникот.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член надлежниот орган за решавање на правата од пензиското и инвалидско осигурување може, на иницијатива на лекар поединец, комисијата за оцена на работна способност, работодавачот или на Фондот да определи повторен комисиски преглед на инвалидите на трудот со преостанатата работна способност кои по таа основа се стекнале со некое право зарди утврдување на промени во состојбата на инвалидноста, односно заради утврдување на потребата и можноста за поцелесообразно искористување на преостанатата работна способност.

(3) Образецот на барањето од ставот (1) на овој член и потребната документација за промени на состојбата во инвалидноста и телесното оштетување на осигуреникот ги пропишува министерот за труд и социјална политика во согласност со министерот за информатичко општество и администрација.

Член 130

(1) За остварување на правата врз основа на инвалидност и неспособност за работа врз основа на која се стекнува право на инвалидска, односно семејна пензија, како и телесно оштетување, фактичката состојба се утврдува врз основа на наод, оцена и мислење на Комисијата за оцена на работната способност. Комисијата се формира во рамките на Фондот.

(2) Со акт на Фондот се уредува организацијата, составот и начинот на работа на Комисијата за оцена на работната способност.

(3) Во наодот, оцената и мислењето врз основа на кои е утврдена инвалидност, односно неспособност за работа врз основа на која се стекнува право на инвалидска, односно семејна пензија, се утврдува и обврска за задолжителен контролен преглед кој се врши во рок не пократок од една година од денот на утврдената инвалидност. Контролниот преглед може да се врши најмногу два пати до навршување на 65 години живот на корисникот на пензија. На задолжителен контролен преглед не подлежи корисник на пензија за одделни заболувања утврдени со актот за организација, составот и начинот на работа на Комисијата за оцена на работната способност.

(4) Задолжителниот контролен преглед од ставот (3) на овој член го врши комисија за задолжителен контролен преглед составена од доктори специјалисти во орган, односно установа определена од министерот за труд и социјална политика.

(5) Задолжителниот контролен преглед од ставот (4) на овој член не можат да го вршат исти лица кои претходно учествувале во постапката за утврдување на инвалидноста.

(6) До донесувањето на решение по извршениот задолжителен контролен преглед, на осигуреникот му се исплатува временна инвалидска, односно семејна пензија.

(7) Правото на инвалидска, односно семејна пензија престанува доколку корисникот не се јави на

задолжителен контролен преглед во рокот утврден во ставот (3) на овој член или со контролниот преглед не е утврдена инвалидност, односно неспособност за работа.

(8) Во случаите определени во ставот (7) на овој член на корисникот со решение му се запира исплатата на времената инвалидска, односно семејна пензија и го губи својството пензионер.

Член 131

(1) Наодот, оцената и мислењето на Комисијата за оцена на работната способност со кои е утврдена инвалидност, односно неспособност за работа, врз основа на кои се стекнува право на пензија, задолжително подлежи на ревизија. Задолжителна ревизија се врши на секој наод, оценка и мислење донесен во постапка на задолжителен контролен преглед. Ревизијата ја врши Комисија за ревизија на наод, оцена и мислење за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа, која ја формира министерот за труд и социјална политика, од истакнати медицински стручни лица.

(2) Комисијата за ревизија на наод, оцена и мислење за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа, врши ревизија и на наод, оцена и мислење со кои не е утврдена инвалидност, односно неспособност за работа, донесени од Комисијата за оцена на работната способност, по случаен избор.

(3) При вршењето на ревизијата може да се изврши непосреден лекарски преглед на осигуреникот.

(4) Ревизијата од ставот (1) на овој член се врши најдоцна во рок од пет дена од денот на донесувањето на наодот, оцената и мислењето, пред донесувањето на решение за право на пензија.

(5) Комисијата за оцена на работната способност и Комисијата за задолжителен контролен преглед се должни да постапат по мислењето дадено во постапката за ревизија и да донесат нов наод, оцена и мислење.

(6) Со акт на министерот за труд и социјална политика се уредува организацијата, составот и начинот на работа на Комисијата за ревизија.

Член 156

(1) Со Фондот управува Управниот одбор.

(2) Управниот одбор има седум члена кои ги именува Владата на Република Македонија за време од четири години. Од вкупниот број на членови, пет члена се именуваат на предлог од:

- Министерството за труд и социјална политика еден претставник,
- Министерството за финансии еден претставник,
- репрезентативниот синдикат член на Економско социјалниот совет еден претставник,
- репрезентативно здружение на работодавачите член на Економско социјалниот совет еден претставник и
- Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија еден претставник.

(3) Управниот одбор од своите редови избира претседател и заменик-претседател за време од една година.

(4) За членови на Управниот одбор се предлагаат лица кои имаат високо образование и работно искуство од правото, финансиското работење или од системот на пензиското и инвалидското осигурување.

(5) Управниот одбор на Фондот, најмалку еднаш годишно, поднесува извештај за својата работа на усвојување до Владата на Република Македонија.

Член 157

(1) Управниот одбор на Фондот:

- 1) донесува Статут и други општи акти на Фондот согласно со овој закон;
- 2) донесува програма и план за работа;
- 3) утврдува предлог на буџетско барање до Министерството за финансии;

- 4) усвојува завршна сметка на Фондот;
  - 5) се грижи за редовно уплатување на придонесот за пензиско и инвалидско осигурување;
  - 6) одлучува за користење на средствата на Фондот и средствата од надоместок за вршење на работите што му се утврдени со Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување;
  - 7) предлага продажба на имот во сопственост на Фондот и продажба на имот добиен во судска постапка по основ на неплатени придонеси за пензиско и инвалидско осигурување;
  - 8) доставува предлог до Владата на Република Македонија за продажба на имот даден на трајно користење на Фондот;
  - 9) донесува одлука за продажба на акции и удели од вкупниот капитал стекнат по основ на трансформација на претпријатијата со општествен капитал;
  - 10) се грижи и ја следи исплатата на посмртната помош на корисниците на пензија и на издвоените средства од пензиите за членарина;
  - 11) го следи остварувањето на ратификуваните меѓународни договори и меѓудржавни спогодби од областа на пензиското и инвалидското осигурување;
  - 12) разгледува прашања, извештаи, информации и други материјали во врска со состојбите и проблемите од пензиското и инвалидското осигурување и други работи од надлежноста на Фондот;
  - 13) презема мерки за обезбедување и функционирање на информациониот систем на Фондот;
  - 14) распишува јавен конкурс за именување на директор на Фондот;
  - 15) основа комисији и други работни тела и
  - 16) одлучува за други работи утврдени со закон и Статутот на Фондот.
- (2) Статутот и другите општи акти од ставот (1) точка 1 на овој член ги донесува Управниот одбор на Фондот, по претходно прибавено мислење од Министерството за труд и социјална политика. Управниот одбор ги донесува одлуките со мнозинство гласови од вкупниот број на членови.

Член 161

Директорот на Фондот во рамките на своите права и должности утврдени со овој закон:

- 1) раководи со Фондот и го претставува и застапува Фондот пред трети лица;
  - 2) донесува годишен план за вработување согласно со потребите на Фондот и начелото за соодветна и правична застапеност, а врз основа на Методологијата за планирање на вработувањата во јавниот сектор.
  - 3) ги предлага основите на програмата за работа и планот за работа и презема мерки за нивно спроведување;
  - 4) донесува акти за организација и работа на Фондот и општ акт за систематизација на работите во Фондот во согласност со Владата;
  - 5) ги избира и разрешува работниците со посебни овластувања и одговорности, организира и обезбедува законито и ефикасно извршување на работите од делокругот на Фондот и е одговорен за законитоста во работата на Фондот;
  - 6) предлага на Управниот одбор на Фондот прашања за расправа и донесува одлуки од негова надлежност;
  - 7) се грижи за извршување на донесените одлуки, насоки и заклучоци на Управниот одбор на Фондот;
  - 8) поднесува на Управниот одбор на Фондот извештаи и анализи за прашања од пензиското и инвалидското осигурување и дава предлози за решавање на прашања за кои одлучува Управниот одбор на Фондот;
  - 9) ја организира и координира работата на вработените во Фондот и одлучува за остварување на нивните права и обврски од работен однос, согласно со законите и другите прописи од работните односи и колективни договор и
  - 10) врши и други работи кои со закон, Статутот или другите општи акти се ставени во неговата надлежност.
- (2) На годишниот план за вработување мислење дава Министерството за информатичко

општество и администрација.

(3) Годишниот план од ставот (1) точка 2 на овој член се донесува до 1 септември во тековната за наредната година.

Член 162

(1) Директорот, односно заменик-директор може да биде разрешен пред истекот на времето за кое бил именуван:

- 1) на негово барање;
- 2) ако настане некоја од причините поради кои според прописите за работни односи, му престанува работниот однос по сила на закон;
- 3) ако не постапува според закон, Статутот и општите акти на Фондот или неоправдано не ги спроведува одлуките на Управниот одбор или постапува во спротивност со нив;
- 4) ако со својата несовесна и неправилна работа му предизвика на Фондот значителна штета или ако ги занемарува или не ги извршува своите обврски и поради тоа настанат или би можеле да настанат потешки нарушувања во дејноста на Фондот;
- 5) ако го попречува или на друг начин го оневозможува остварувањето на правата и обврските на корисниците на права од пензиското и инвалидското осигурување;
- 6) ако работи спротивно на закон и
- 7) ако во рокот од два последователни квартали Фондот покажува негативни финансиски резултати во работењето.

(2) Директорот, односно заменикот-директор на Фондот може да биде разрешен и на предлог на министерот за труд и социјална политика во случаите од ставот (1) точки 3, 4, 6 и 7 на овој член, при вршење на правото на надзор.

Член 164-б

(1) Платите на вработените во стручната служба на Фондот од членот 164-а ставовите (1) и (2) од овој закон, се пресметуваат според бодови по категории и тоа:

- категорија Б од 218 до 393 бодови,
- категорија В од 108 до 217 бодови и
- категорија Г од 1 до 77 бодови.

(2) Дел на платата од ставот (1) на овој член е и минималната плата, која министерот за труд и социјална политика ја објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“ согласно со закон.

(3) Делот на плата за работниот стаж на административниот службеник се вреднува во износ од 0,5% од збирот на делот на плата пресметана според бодови по категории од ставот (1) на овој член и минималната плата, за секоја навршена година работен стаж, а најмногу до 20%.

(4) Вредноста на бодот за пресметување на платите на административните службеници од ставот (1) на овој член се утврдува секоја година со одлука на Владата на Република Македонија на предлог на министерот за финансии и министерот за труд и социјална политика, која се донесува во рок од десет дена

од денот на донесување на Буџетот на Република Македонија, а во рамките на предвидениот буџет и врз основа на вкупниот број на административни службеници распоредени по соодветните нивоа за тековната година.

(5) Додатоците на плата на административниот службеник се определуваат согласно со Законот за административни службеници и колективен договор.

Член 185

(1) Со домовите и становите за живеење на корисниците на пензија, објектите наменети за клубови за дневен престој, објектите наменети за одмор и рекреација на корисниците на пензија и други објекти што се државна сопственост управува Фондот.

(2) За сместување во домовите и становите за живеење од ставот (1) на овој член корисникот на пензија поднесува барање до филијалата или деловница на Фондот според местото на живеење.

(3) Фондот со општ акт ги утврдува начинот и условите за сместувањето во домовите и становите за живеење, функцијата и дејноста на овие објекти како и начинот и условите на нивното работење, образецот на барањето од ставот (2) на овој член и потребната документација.

(4) За сместување во домовите и становите за живеење одлучува Комисија формирана од директорот на Фондот, а составена од пет члена од кои: два претставници од Фондот, два претставника од Министерството за труд и социјална политика и еден претставник од Министерството за финансии.

(5) При одлучувањето за сместување во домовите и становите за живеење Комисијата користи софтверска апликација за електронска распределба на домовите и становите за живеење подготвена од Фондот.

(6) Фондот води евиденција за распределба на домовите и становите за живеење согласно со Законот за општата управна постапка која содржи поднесени барања за сместување во домовите и становите за живеење, донесени одлуки и резултати од секоја електронска распределба на домовите и становите за живеење на корисниците на пензија.

Член 186

(1) Министерството за труд и социјална политика врши надзор над работењето и законитоста на работата на Фондот.

(2) Министерството за труд и социјална политика може да запре извршување на општ акт на Фондот, ако не е во согласност со овој закон или ако не е во согласност со Уставот, до донесувањето на одлуката на Уставниот суд.

Член 193

(1) Фондот може да остварува и средства од продажба на акции и удели, најмногу до 100% од вкупниот капитал стекнат по основ на трансформација на претпријатијата со општествен капитал.

(2) Под вкупен капитал кој Фондот го стекнал по основ на трансформација на претпријатијата со општествен капитал се подразбира капиталот во акции и удели во активни друштва, продадените акции и удели, акциите и уделите во друштвата во кои е отворена стечајна постапка, или постапка за ликвидација, а сè уште не е завршена. Во вкупниот капитал не се вклучени акциите и уделите од ликвидираниите друштва.

(3) Одлуката за продажба на акции и удели од вкупниот капитал стекнат по основ на трансформација на претпријатијата со општествен капитал ја донесува Управниот одбор на Фондот, на предлог на Комисијата за акции и удели, по претходна согласност од Владата на Република Македонија.

(4) Комисијата за акции и удели ја формира директорот на Фондот како советодавно тело, составена од седум члена, стручни и компетентни лица од областа на економското и финансиското работење, од кои два члена ги определува директорот на Фондот, а по еден член определува министерот за економија, министерот за труд и социјална политика, министерот за финансии, заменикот на претседателот на Владата на Република Македонија задолжен за економски прашања и генералниот секретар на Владата на Република Македонија.

(5) Постапката за продажба на акции и удели од вкупниот капитал стекнат по основ на трансформација на претпријатијата со општествен капитал поблиску ја пропишува Владата на Република Македонија.

(6) Со средствата од ставот (1) на овој член Фондот може да купува обврзници на Република Македонија најмногу до 50% од средствата остварени со продажбата на акциите и уделите.

(7) Фондот за продажбата на акциите и уделите од вкупниот капитал стекнат по основ на трансформација на претпријатијата со општествен капитал, како и за купените обврзници и благајнички записи ја известува Владата на Република Македонија на секои три месеци во тековната година.

Член 193-в

(1) Од средствата добиени од продажба на имотот од членот 193-а од овој закон Фондот утврдува стаж на осигурување и основици на осигурување за секој осигуреник кој бил пријавен во задолжително социјално осигурување поединечно.

(2) Утврдувањето на стажот на осигурување и основиците од ставот (1) на овој член се врши во траење и износ соодветно на добиените средства од продажбата на имототот.

(3) Начинот и потребната документација за утврдување во стаж на осигурување и основици на осигурување од ставовите (1) и (2) на овој член, ги пропишува министерот за труд и социјална политика.

Член 194

(1) Фондот воспоставува и води матична евиденција која содржи податоци потребни за остварување на правата од пензиското и инвалидското осигурување.

(2) Во матичната евиденција се водат податоци за осигурениците, корисниците на правата од пензиското и инвалидското осигурување и обврзниците за пресметка и уплата на придонесот за пензиско и инвалидско осигурување, врз основа на единствениот матичен број на граѓанинот.

(3) Во прибирањето, обработката, користењето, размената и чувањето на податоците, се применуваат одредбите од законот кој ја уредува заштитата на личните податоци.

Член 207

(1) Фондот е должен на барање на осигуреникот да му издаде уверение за податоците внесени во матичната евиденција.

(2) Уверението од ставот (1) на овој член се издава во рок од 15 дена од денот на поднесување на барањето.

(3) Образецот на барањето за издавање на уверение за податоци внесени во матичната евиденција го пропишува министерот за труд и социјална политика во согласност со министерот за информатичко општество и администрација.

(4) Против уверението од ставот (2) на овој член, осигуреникот има право на приговор до Фондот во рок од осум дена од денот на приемот на уверението.

**ОБРАЗЕЦ ЗА ПРЕДЛОЖИТЕ НА ФИСКАЛНИТЕ ИМПЛИКАЦИИ
 НА ПРЕДЛОГ ПРОПИСИТЕ И ОПШТИТЕ АКТИ ДОСТАВЕНИ ДО ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА
 СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА НИВНО УСВОЈУВАЊЕ**

**FORMULAR PËR VLERËSIM TË IMPLIKIMEVE FISKALE PËR PROPOZIM DISPOZITAT DHE AKTET
 E PËRGJITHSHME TË DORËZUARA NË QEVERINË E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT
 PËR MIRATIMIN E TYRE**

1. Назив на предлогот:		Titulli i propozimit:			
Предлог на Закон за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување, по скратена постапка		Propozim-ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për sigurim pensional dhe invalidor, me procedurë të shkurtuar			
2. Министерство / орган на државна управа:		Ministria/organi i administratës shtetërore			
Министерство социјална политика, демографија и млади		Ministria e Politikës Sociale, Demografisë dhe Rinisë			
3. Цел на предлогот:		Qëllimi i propozimit			
Разгледување и усвојување		Shqyrtimi dhe miratimi			
4. Вид на предлог:		Lloji i propozimit:			
Предлог на Закон		Propozim-ligj			
5. Контакт лице и звање:		Personi për kontakt dhe titulli:			
Јехона Рамадани- Раководител на сектор		Jehona Ramadani -udhëheqëse sektori			
6. Контакт тел./факс или е-пошта:		Telefoni për kontakt/faksi ose e-mail:			
7. Активност:		Aktiviteti:			
Донесување на Закон за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување, по скратена постапка		Miratimi i Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për sigurim pensional dhe invalidor, me procedurë të shkurtuar			
8. Вид на барање:		Lloji i kërkesës:			
☐ Регулатива во врска со ЕУ	☐ Нова програма	☐ Прераспределба (на средства) помеѓу две програми	☐ Rregullativa në lidhje me BE	☐ Program i ri	☐ Shpërndarja (e mjeteve) ndërmjet dy programeve
☐ Друга нова регулатива	☐ Зголемување / намалување на постоечка програма	☐ Спојување на две или повеќе програми	☐ Rregullativë tjetër të re	☐ Rritja/ulja e programit ekzistues	☐ Ngjitja e dy apo më shumë programeve
9. Цел на барањето / предложената активност:		Qëllimi i kërkesës/aktiviteti i propozuar:			
Утврдување на Предлог Закон за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување, по скратена постапка		Përcaktimi i Propozim-ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për sigurim pensional dhe invalidor, me procedurë të shkurtuar			

10. Врска со владината програма:				Lloji i programit qeveritar:			
II. Фискални импликации:	(илјади денари)			II. Implikimet fiskale:	(mijëra denarë)		
	Тековна год.	Втора год.			Viti aktual	Viti i dytë	
Предлогот на Законот предизвикува дополнителни фискални импликации	2024	2025		Propozim Ligji shkaktон implikime fiskale shtesë	2024	2025	
A. Вкупни трошоци за предлогот Плати Стоки и услуги Капитал Трансфери Вкупно	2.890.822.500 ден	20.309.015.400 ден		Shpenzime të përgjithshme për propozimin Paga Mallra dhe shërbime Kapital Transfere Gjithsej	2.890.822.500 den	20.309.015.400 den	
B. Одобрени средства за предлогот Плати Стоки и услуги Капитал Трансфери Вкупно				Mjete të miratuara për propozimin Paga Mallra dhe shërbime Kapital Transfere Gjithsej			
C. Промена (разлика) од одобрените средства (B-A) Плати Стоки и услуги Капитал Трансфери Вкупно				Ndryshimi (dallimi) nga mjetet e miratuara (B-A) Paga Mallra dhe shërbime Kapital Transfere Gjithsej			
D. Распожлив и средства од прелевање (од други активности или програми во органот) Плати Стоки и услуги Капитал				Mjetet e disponueshme për derdhjen (nga aktivitetet ose programet tjera në organ)			

Трансфери Вкупно					propozimin Paga Mallra dhe shërbime Kapital Transfere Gjithsej				
E. Нето импликации на средствата на органот (C-D) Плати Стоки и услуги Капитал Трансфери Вкупно					Neto implikimet e mjeteve të organit (C- D) Paga Mallra dhe shërbime Kapital Transfere Gjithsej				
F. Зголемување / намалување на приходите					Rritja/ulja e të hyrave				
G. Дополнителни и извори на финансирање или споделување на трошоците Извор:					Burimet shtesë të financimit ose shpërndarje s së shpenzimev e Burimi:				
H. Нето зголемување /намалување на бројот на вработени во врска со предлогот:					Rritja/ulja neto e numrit të punësuarve në lidhje me propozimin:				
12. Какви гаранци, заеми или други вистински или можни обврски ќе произлезат за Владата (а кои не се наведени во точка 11 А до 11 G)					Çfarë garanci, hua ose obligime reale ose të mundshme do të rrjedhin për Qeverinë (e të cilat nuk janë dhënë në pikën 11 A deri 11G)				
13. Какви гаранци, заеми или други вистински или можни обврски ќе					Çfarë garanci, hua ose obligime reale ose të mundshme do të				

произлезат за Владата (а кои не се наведени во точка 11 А до 11 G)		rrjedhin për Qeverinë (e të cilat nuk janë dhënë në pikën 11 A deri 11G)	
14. Ако ова претставув а барање за дополните лни средства во тековната фискална година или надвор од нормалниот циклус на подготвување на буџетот, да се даде образложение		Nëse kjo paraqet kërkesë për mjete shtesë në vitin aktual fiskal ose jashtë ciklit normal të përgatitjes së buxhetit, të jepet arsyetim	
15. Дата на завршување на проценката		Data e përfundimit të vlerësimit	
16. Дата на поднесување на анализата до Министерството за финансии за добивање мислење		Data e parashtrimt të Analizës në Ministrinë e Financave për marrjen e pëlqimit	
17. Дата на добивање на одговор од Министерството за финансии		Data a marrjes së përgjigjes nga Ministria e Financave	
18. Измени побарани од Министерството за финансии		Ndryshimet e kërkuara nga Ministria e Financave	
19. Измени побарани од Министерството за финансии			
20. Одговор на		Përgjigja e	

министерството-предлагач:		Ministrisë-propozuese:	
21. Одговор од Министерството о за финансии:		Përgjigja e Ministrisë së Financave:	
22. Дали мислењето на Министерството о за финансии е дадено во прилог		A është dhënë bashkëngjitur pëlqimi i Ministrisë së Financave	
23. Одобрено / Дата:		Miraturar/D ata:	
<p style="text-align: center;">Fatmir Sabriu</p> <p style="text-align: center;">Потпис на државен секретар или директор на орган Nënshkrimi i Sekretarit shtetëror ose drejtorit të organit</p>	<p style="text-align: center;">04.09.2024 Ден / месец / год. dita/muaji/viti</p>	 <p style="text-align: center;">Фатмир Лимани Министер Fatmir limani Ministri</p>	<p style="text-align: center;">04.09.2024 Ден/ месец/год. dita/muaji /viti</p>